

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte predsedníčky JUDr. M. Fridovej a členiek senátu JUDr. H. Haukvitzovej a JUDr. Ľ. Kúdelovej v právnej veci navrhovateľa: U., M., IČO: X., zast. M., advokát, G., proti odporcovi: J., H., o zaplatenie 10 288 Sk, na odvolanie odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 18 Cbs 2/2003-167 zo dňa 19. októbra 2006, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 18 Cbs 2/2003-167 zo dňa 19. októbra 2006 v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Odporca **j e p o v i n n ý z a p l a t i ť** navrhovateľovi na účet jeho právneho zástupcu trovy odvolacieho konania v sume 2284 Sk.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd, ako súd prvého stupňa, uložil odporcovi povinnosť, aby zaplatil navrhovateľovi sumu 10 288 Sk s 10,8 % úrokom z omeškania od 18.10.2002 do zaplatenia, ako aj trovy konania v sume 510 Sk. Vo zvyšku návrh zamietol. V dôvodoch svojho rozsudku uviedol, že vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom predložených listín a vypočutím štatutárneho orgánu navrhovateľa, poukázal na znenie ustanovenia § 66 ods. 2, § 133 ods. 1 a 3, § 567 ods. 1, 2 a 3, § 568 ods. 2, § 570, § 373, § 374 ods. 1, 2 a 3, § 379, § 380 a § 757 Obchodného zákonníka s tým, že podľa uvedených zákonných ustanovení súd skúmal či odporca svojím konaním, resp. v tomto

prípade svojim nekonaním, porušil ako konateľ navrhovateľa svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zákona i zo zakladateľskej listiny.

V prvom rade je potrebné konštatovať, že odporca ako jediný konateľ spoločnosti konal v rozhodnom čase v mene navrhovateľa v zmysle § 133 Obch. zák. a v tom čase platnej zakladateľskej listiny navonok samostatne, pričom obmedziť jeho konateľské oprávnenia mohla len zakladateľská listina, prípadne rozhodnutie valného zhromaždenia. Toto obmedzenie by však podľa citovaného ustanovenia nebolo účinné voči tretím osobám, súd neprihliadol pri dokazovaní na tvrdenie odporcu, že jeho oprávnenia obmedzila zmluva o tichom spoločenstve, ktorú uzatvoril so súčasným konateľom navrhovateľa M. a ďalšími osobami. Vzťah medzi odporcom ako štatutárnym orgánom navrhovateľa a navrhovateľom sa pri zriaďovaní záležitostí spoločnosti spravoval ustanoveniami o mandátnej zmluve, a odporca teda mal aj pri plnení daňových povinností navrhovateľa postupovať s odbornou starostlivosťou. Predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu, ktorá má v zmysle Obchodného zákonníka objektívny charakter (neberie sa ohľad na zavinenie zodpovednej osoby, avšak je tu možnosť liberácie), sú protiprávny úkon, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nimi. Strana, ktorá porušila povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinná nahradiť škodu spôsobenú porušením tejto povinnosti druhej zmluvnej strane. Zodpovedná strana sa však môže od zodpovednosti oslobodiť, ak preukáže, že k nesplneniu povinnosti došlo v dôsledku okolností vylučujúcich zodpovednosť. Existenciu spomenutých troch predpokladov zodpovednosti za škodu musí preukázať poškodený. Je zrejmé, že v rozhodnom období odporca ako jediný konateľ navrhovateľa tým, že zanedbal odbornú starostlivosť pri zriaďovaní záležitostí spoločnosti a nezaplatil preddavky na daň z príjmov právnických osôb za I., II. a III. štvrťrok 2001 daňovému úradu, porušil svojim nekonaním ustanovenia mandátnej zmluvy. Uvedené navrhovateľ dostatočne preukázal.

Na druhej strane odporca, ako zodpovedná strana, neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktorými by preukázal, že svoju povinnosť nesplnil pre prekážky uvedené v § 374 Obchodného zákonníka. V tomto prípade teda neprichádza do úvahy ani možnosť liberácie. Súd prišiel k záveru, že odporca jednoznačne porušil svoje povinnosti štatutárneho orgánu, a tiež jeho nekonaním vznikla navrhovateľovi škoda vo výške 10 288 Sk. Toto konštatovanie možno oprieť o fakt, že navrhovateľ následne ako mu bol

doručený platobný výmer dňa 18.10.2002 uhradil, ako to vyplýva z predložených dôkazov, penále za nezaplatenie preddavkov na daň z príjmov právnických osôb za I., II., III. štvrtrok roku 2001 v sume 10 288 Sk, hoci tak mal urobiť odporca.

Podľa § 369 ods. 1 Obch. zák., ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti a nie je dohodnutá sadzba úrokov z omeškania, je dlžník povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania určené v zmluve, inak o 1 % vyššie než je úroková sadzba určená obdobne podľa § 502. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal i úrokov z omeškania v sadzbe 16,5 % zo žalovanej istiny od 18.10.2002, kedy penále zaplatil až do zaplatenia zo strany odporcu. Súdu z jeho činnosti je známe, a vyplýva to aj z potvrdenia úrokových sadziieb úverov pobočky Č. zo dňa 10.9.2004, že výška obvyklých úrokov požadovaných za úvery v rozhodnom čase bola v priemere 9,8 %. S poukazom na ust. § 502 Obch. zák. priznal súd navrhovateľovi úrok z omeškania vo výške 10,8 %. Keďže v zostatku nebol úrok z omeškania navrhovateľom vyčíslený správne, súd v tejto časti návrh ako nedôvodný zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 OSP a navrhovateľovi priznal plnú náhradu trov konania – súdny poplatok za návrh vo výške 510 Sk.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odporca odvolanie. Tvrdil, že nemohol využiť svoje právo zúčastniť sa aspoň na jednom pojednávaní vo veci, lebo zástupca navrhovateľa M. tomu úspešne bránil, keď ho viacnásobne brutálne fyzicky napadol, v jednom prípade pri policajnej konfrontácii mu spôsobil 8-mesačnú PN a v druhom prípade počas pojednávania na súde mu spôsobil zranenie s trvalými následkami. V oboch prípadoch je M. trestne stíhaný. Je presvedčený, že keby sa bol zúčastnil na pojednávaní v spore, dosiahol by úspech. Považuje za nepochopiteľné, že súd neakceptoval jeho písomné návrhy na predvolanie svedkov J. a I., tichých spoločníkov U., ktorí by museli objasniť, že on ako konateľ nemal právo a povinnosť platiť dane a preddavky, lebo to bolo vecou tichých spoločníkov. Súd nevzal do úvahy ako dôležitý dôkaz výzvu tichých spoločníkov, ktorí mu zakázali disponovať pečiatkou a dokumentmi firmy U., čo rešpektoval. Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd SR, ako súd odvolací, prejednal odvolanie odporcu podľa § 212 ods. 1 OSP v jeho neprítomnosti podľa § 101 ods. 2 OSP a rozsudok v napadnutej časti podľa

§ 219 OSP ako vecne správny potvrdil. Vychádzal zo zistenia, že predmetom sporu je navrhovateľom uplatnené právo na náhradu škody v sume 10 288 Sk, ktorá vznikla porušením povinností odporcu ako konateľa navrhovateľa, keď v stanovenej lehote neboli včas zaplatené preddavky na daň v I. až III. štvrťroku 2001 a daňový orgán vyrubil navrhovateľovi penále v uplatnenej sume, ktorú navrhovateľ zaplatil. Súd prvého stupňa vykonal v danej veci dostatočné dokazovanie a dospel k záveru, že sú splnené všetky zákonom stanovené predpoklady pre priznanie práva na náhradu škody podľa § 373 a nasl. Obchodného zákonníka. Odporca namieta, že nemohol využiť svoje právo zúčastniť sa pojednávania pre chovanie konateľa navrhovateľa. Prvostupňový súd v danej veci nariadil pojednávanie 7x v priebehu rokov 2002 až 2006, pričom odporca sa pojednávania nezúčastnil ani raz, čo odôvodňoval svojím zdravotným stavom a neskôr obavami pred konaním navrhovateľa. Pokiaľ odporca predložil doklad o tom, že sa pre chorobu nemôže zúčastniť pojednávania, súd vždy pojednávanie odročil. Z pojednávania konaného dňa 21.9.2006 sa odporca neospravedlnil, súd tu vypočul navrhovateľa a pojednávanie odročil na 19.10.2006. Z tohto pojednávania sa odporca tiež ospravedlnil pre zhoršený zdravotný stav, ale žiadny doklad o tom nedoložil, súd preto tento dôvod neuznal za hodný osobitného zreteľa a po vykonanom dokazovaní vo veci rozhodol.

Podľa § 101 ods. 1 OSP, účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky, a že dbajú na pokyny súdu. Odporcovi bolo v dostatočnom rozsahu umožnené, aby prispel k objasneniu všetkých skutkových okolností, bolo preto jeho vecou, že tieto v zákonom stanovenom rozsahu nevyužil. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd prejednať vec v neprítomnosti takého účastníka, prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Odvolací súd preto pokračoval v konaní zhodne so správnym postupom prvostupňového súdu. Čo sa týka ďalších námietok odvolateľa, tieto považoval odvolací súd za účelové.

Z predložených dôkazov je zrejmé, že v rozhodnom čase bol odporca konateľom navrhovateľa, zodpovedal preto za riadne a včasné plnenie jeho daňových povinností

vyplývajúcich mu zo zákona. Ako bolo aj prvostupňovým súdom uvedené, práva a povinnosti konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným upravuje Obchodný zákonník v § 133 a nasledujúce v platnom znení. To znamená, že odporca bol štatutárnym orgánom – konateľom spoločnosti, ktorej konateľské oprávnenia nebolo možné voči tretím osobám účinne obmedziť. Nie sú preto pre posúdenie danej veci rozhodné odporcom navrhované dôkazy – svedecké výpovede označených osôb a výzva tichých spoločníkov – na ktorú sa odvoláva o obmedzení jeho konateľských oprávnení. Zmluvu o tichom spoločenstve upravuje Obchodný zákonník v § 673 a nasledujúce, ktorá upravuje vzťahy podnikateľa a tichého spoločníka. Odporca sa preto nemôže účinne brániť obmedzeniami tichých spoločníkov, pretože tieto, aj keby sa preukázali, sú voči tretím osobám neúčinné a nezbavujú konateľa jeho zodpovednosti za záväzky spoločnosti. Odvolací súd preto konštatuje, že navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu škody, ktorú si v predmetnom konaní uplatnil v sume 10 288 Sk, a ktorú mu súd dôvodne priznal. Odvolaniu odporcu preto nevyhovelo.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 OSP a úspešnému navrhovateľovi priznal trovy odvolacieho konania podľa Vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb za dva úkony právnej služby, a to prevzatie a príprava zastúpenia a účasť zástupcu na nariadenom pojednávaní vo výške 800 Sk za jeden úkon zvýšenej o 152 Sk DPH a 2x režijný paušál po 190 Sk, teda trovy odvolacieho konania spolu v sume 2284 Sk.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 1. apríla 2008

**JUDr. Margita F r i d o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: